

Sygn. akt I ACa 497/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Bohun (spr.)
Sędziowie:	SSA Iwona Biedroń SSA Walter Komorek
Protokolant:	Katarzyna Rzepecka

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2012 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **C. T.**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...)**

o zapłatę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 20 stycznia 2012 r. sygn. akt I C 965/08

1. **zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I i oddala powództwo wobec Skarbu Państwa – Wojewody (...);**
2. **oddala apelację powódki;**
3. **nie obciąża powódki kosztami postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 stycznia 2012 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu zasądził od strony pozwanej Skarbu Państwa – Wojewody (...) kwotę 50.000 zł z ustawowymi odsetkami od 30 października 2008 r. do dnia zapłaty (pkt I), dalej idące powództwo oddalił (pkt II) oraz nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania (pkt III).

Rozstrzygnięcie to Sąd I instancji wydał na podstawie następujących ustaleń faktycznych.

Zarządzeniem numer 211 z dnia 28 października 1992 r. Wojewoda (...) utworzył Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w B.. Jednostka ta została utworzona poprzez wyłączenie ze struktury organizacyjnej Przemysłowego Zespołu Opieki Zdrowotnej w B.. Utworzony Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w B. początkowo funkcjonował jako zakład budżetowy podległy Wojewodzie (...). Wnioskiem zarejestrowanym w dniu 30 listopada 1993 r. adresowanym do Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu wnioskowano o wpisanie w/w podmiotu do rejestru

zakładów opieki zdrowotnej. Decyzją z dnia 30 listopada 1993 r. Wojewoda (...) postanowił o wpisaniu Zakładu Opieki Zdrowotnej w B. do księgi rejestrowej o numerze (...). Zarządzeniem numer (...) z dnia 30 września 1996 r. Wojewoda (...) wprowadził zmiany w zarządzeniu o utworzeniu Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w B. w ten sposób, że nową nazwą placówki był Zespół Opieki Zdrowotnej w B.. Zarządzeniem numer (...) z dnia 20 sierpnia 1998 r. Wojewoda (...) przekształcił Zespół Opieki Zdrowotnej w B. z jednostki budżetowej w samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej pod nazwą Zespół Opieki Zdrowotnej w B.. W § 5 ust. 2 wskazano, że samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru publicznych zakładów opieki zdrowotnej prowadzonego przez Sąd Rejestrowy. Funkcję Dyrektora Zespołu Opieki Zdrowotnej w B. pełniła K. M..

W 1957 roku powódka C. T.doznała zwichnięcia lewego stawu biodrowego, przeprowadzono wówczas leczenie operacyjne. W latach 80tych i 90tych XX wieku miała wykonywane zabiegi protetyczne szczęki. W dniu 19 lipca 1997 r. została poddana badaniu ultrasonograficznemu w Centrum Diagnostyczno - Terapeutycznym (...)w L.. W okresie od 12 października 1998 r. do 28 października 1998 r. C. T.była hospitalizowana w Zespole Opieki Zdrowotnej B.na Oddziale Ginekologicznym w związku z zabiegiem (...). Po przeprowadzeniu zabiegu powódka została wypisana do domu i pozostawała pod kontrolą lekarza ginekologa w ramach gabinetu prywatnego, a następnie w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej (...)w L.. W trakcie pobytu powódki na Oddziale Ginekologicznym Zespołu Opieki Zdrowotnej B.stan budynku, w którym mieścił się szpital, był zły. Na oddziale przebywała wówczas znaczna liczba kobiet, na poszczególnych salach przebywało w granicach dziesięciu pacjentów, znajdowała się tam jedna łazienka z której korzystały wszystkie pacjentki oddziału ginekologicznego. Prysznic znajdujący się na oddziale często nie funkcjonował prawidłowo, a woda z niego wylewała się bezpośrednio na podłogę. W związku ze złym stanem budynku szpitala i znacznym zawilgoceniem zdarzało się, że na terenie szpitala spotykano różnego rodzaju insekty. Budynek był zaniedbany i nadawał się do generalnego remontu. Drzwi na oddziale i do poszczególnych pomieszczeń nie domykały się. Na szpitalnym korytarzu znajdował się pojemnik na różnego rodzaju nieczystości, wrzucano do niego między innymi brudną pościel. W Zespole Opieki Zdrowotnej B.procedura służąca zapobieganiu zakażeniu wirusowym zapaleniem wątroby typu (...) obejmowała między innymi mycie rąk, posługiwanie się jednorazowymi rękawiczkami, dezynfekcję i sterylizację narzędzi, prawidłowe używanie i przechowywanie wysterylizowanego sprzętu, wyrzucanie jednorazowych narzędzi i igieł. W szpitalu była również osobna procedura dotycząca składowania zużytych, jednorazowych narzędzi. Nie zawsze wszystkie wymogi były zachowywane, zdarzało się, że zastrzyki u pacjentów wykonywano bez użycia jednorazowych rękawiczek.

Powódka od czasu przeprowadzenia zabiegu (...)pozostawała pod stałą kontrolą lekarską. Od początku 2008 roku odczuwała znaczne pogorszenie stanu zdrowia, pojawiły się między innymi takie objawy jak utrata sił, szybkie męczenie się, osłabienie, senność oraz utrata wagi. Zarówno przed rokiem 1998 (data pobytu w Zakładzie Opieki Zdrowotnej w B.), jak i po tej dacie (aż do roku 2008) powódka nie miała wykonywanych badań biochemicznych. W związku z dolegliwościami bólowymi oraz słabą kondycją fizyczną C. T.wykonała badania krwi – wyniki z 26 lutego 2008 r. wykazały znacznie podwyższony poziom (...) -112 przy normie 31 oraz (...) - 172 przy normie 32. Kolejne badanie przeprowadzone 3 marca 2008 r. potwierdziło znaczne podwyższenie parametrów (...)i (...). Następne badanie z 5 marca 2008 r.: wykazało podwyższony poziom bilirubiny w wymiarze 1,31 mg/dl przy normie 1, 1 oraz (...)85 przy normie 24. W dniu 7 marca 2008 r. u powódki wykonano badanie ustalające występowanie ciał anty - HCV - wynik był pozytywny. C. T.uzyskała wówczas skierowanie do Specjalistycznej Poradni Chorób Zakaźnychwe W.. Rozpoznano u powódki przewlekłe, wirusowe zapalenie wątroby typu (...). W przychodni powódka uzyskała skierowanie do szpitala w celu wykonania badania biopsji wątroby. W okresie od 18 czerwca 2008 r. do 30 czerwca 2008 r. C. T.przebywała na Oddziale Klinicznym Chorób Zakaźnych i Chorób Wątroby Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitalawe W.. W dniu 19 czerwca 2008 r. wykonano u powódki biopsję wątroby. Stan zdrowia powódki nie ulegał zmianie, w dalszym ciągu odczuwała dolegliwości bólowe między innymi ból w trakcie oddychania, klucie w klatce piersiowej oraz duszności. W trakcie kolejnych badań stwierdzono niewielką ilość płynu w jamie opłucnowej prawej, w kolejnym badaniu w dniu 23 czerwca 2008r. stwierdzono dalszy przyrost płynu w prawej jamie opłucnowej. W kolejnych badaniach stwierdzono przewlekłe zapalenie wątroby o umiarkowanej aktywności, nasileniu i zaawansowaniu. C. T.od stycznia 2010 r. do stycznia 2011 r. była leczona (...). Badanie wirusologiczne wykonane na zakończenie leczenia wypadło ujemnie, a badanie enzymów wątrobowych wykazało ich prawidłową aktywność. Wynik kolejnego

badania na obecność wirusa HCV wykonany w dniu 18 lipca 2011 r. potwierdził występowanie wirusowego zapalenia wątroby typu (...) Kolejne leczenie zostało zaplanowane na styczeń 2012 roku. Skutkiem ubocznym prowadzonego leczenia jest nadczynność tarczycy – aktualnie ustabilizowana farmakologicznie. Trwały uszczerbek na zdrowiu powódki, w związku z zakażeniem wirusowym zapaleniem wątroby typu (...), oscyluje w granicach około 20%. Największe prawdopodobieństwo zakażenia powódki wirusowym zapaleniem wątroby typu (...) wiąże się z jej pobytem w Zespole Opieki Zdrowotnej w B. w związku z zabiegiem ginekologicznym w okresie od 12 października 1998 r. do 28 października 1998 r.

Źródłem zakażenia wirusowym zapaleniem wątroby typu (...) mogą być wszystkie zabiegi diagnostyczne i lecznicze przeprowadzone z przerwaniem ciągłości tkanek, przetoczeniem krwi i produktów krwiopochodnych, a także kontakt uszkodzonej skóry lub śluzówek z wydzielinami lub wydaliniami osoby zakażonej. Do zakażenia może także dojść w innych przypadkach poprzez kontakty seksualne, wizyty w zakładach fryzjerskich oraz wizyty w zakładach kosmetycznych – są to przypadki zdecydowanie rzadsze. W większości przypadków przez wiele lat wirusowe zapalenie wątroby typu (...) przebiega bezobjawowo. Okres wylegania choroby wynosi średnio od 6 tygodni do 6 miesięcy od momentu zakażenia.

Aktualnie stan zdrowia powódki jest dobry. Nadczynność tarczycy będąca powikłaniem stosowania (...) aktualnie została wyrównana farmakologicznie. Powódka odczuwa pewne dolegliwości bólowe, a nadto osłabienie i spowolnienie. Dolegliwości bólowe związane z narządem ruchu nie są powiązane z przewlekłym, wirusowym zapaleniem wątroby typu (...) W leczeniu wirusowego zapalenia wątroby typu (...) stosuje się przede wszystkim (...), które to leki są w pełni refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Po spełnieniu warunków do przyjęcia na leczenie pacjent pozostaje pod stałą kontrolą medyczną.

Uchwałą numer (...) Rady Powiatu w W. z 27 marca 2003 r. przyłączono Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w B. do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w W. pozostający pod nadzorem Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w W.. Uchwałą numer (...) Rady Powiatu (...) z 29 września 2009 r. zdecydowano o likwidacji Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w W., otwarcie postępowania likwidacyjnego ustalono na 1 października 2009 r. Uchwałą numer (...) Rady Powiatu (...) z 2 sierpnia 2010 r. ustalono termin zakończenia postępowania likwidacyjnego na 31 sierpnia 2010 r. Postanowieniem Sądu Rejonowego (...) z 4 października 2010 r. wpisano w Krajowym Rejestrze Sądowym informację o zakończeniu postępowania likwidacyjnego Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w W..

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji uznał, że żądanie zasądzenia zadośćuczynienia zgłoszone w pozwie zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Sąd wskazał, że za zobowiązania nieistniejącego Zespołu Opieki Zdrowotnej w B. (który wszedł w struktury organizacyjne Powiatu (...) 1 stycznia 1999 r.) powstałe do 31 grudnia 1998 r. odpowiedzialność ponosi Skarb Państwa. W tym stanie rzeczy oraz biorąc pod uwagę datę pobytu powódki w Zespole Opieki Zdrowotnej w B. odpowiedzialność za wyrządzoną jej krzywdę ponosi Skarb Państwa – Wojewoda (...). W konsekwencji wobec ustalenia odpowiedzialności Skarbu Państwa Sąd stwierdził, że Powiat (...) (w związku z likwidacją Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w W.) nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania Zespołu Opieki Zdrowotnej w B. powstałe do 31 grudnia 1998 r. i wobec tego podmiot powództwo w całości podlegało oddaleniu.

Sąd uznał za chybiony podniesiony przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia. Sąd wskazał, że w dacie pobytu powódki w Szpitalu w B. obowiązywał przepis art. 442 k.c., który uchylono ustawą z 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny. Tą samą ustawą dodano przepis art. 442¹ k.c. zgodnie z którym roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Sąd stwierdził, że w dacie wejścia w życie ustawy nowelizującej roszczenie powódki nie było jeszcze przedawnione - zatem w niniejszej sprawie znajdzie zastosowanie

przepis art. 442¹ k.c., a skoro tak to chybnym jest zarzut, że roszczenie powódki uległo przedawnieniu. Sąd podkreślił, że powódka przebywała w Szpitalu w B. w okresie od 12 października 1998 r. do 28 października 1998 r., pozew w sprawie nadano w urzędzie pocztowym w dniu 15 października 2008 r. – zatem nawet jeśli przyjąć niekorzystną dla powódki wersję, że okres do wytoczenia procesu upłynął przed nadaniem pozwu w niniejszej sprawie (co nie miało miejsca) to i tak powódka korzystałaby z zapisów art. 442¹ § 3 k.c., który uwzględniając datę powzięcia informacji o zakażeniu (początek 2008 r.) powodowałby, że od tej daty zaczynał biec trzyletni termin przedawnienia. W tym stanie rzeczy zdaniem Sądu argumenty strony pozwanej ad.1 o przedawnieniu roszczenia nie były zasadne i powodowały, że żądanie zgłoszone w pozwie podległo merytorycznemu rozpoznaniu.

Uwzględniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy oraz przytoczone wyżej reguły, a nadto stanowiska stron Sąd przyjął, że do zakażenia powódki wirusowym zapaleniem wątroby typu(...)doszło w Zespole Opieki Zdrowotnej B.w trakcie pobytu powódki w tej placówce w związku z zabiegiem (...). W ocenie Sądu dopuszczone w sprawie dowody, w szczególności zeznania świadków oraz przesłuchanie powódki wykazały, że stan sanitarny budynku w której mieścił się Zespół Opieki Zdrowotnej B.był zły. Sąd wskazał, że z zeznań świadków A. R., J. S., M. D.oraz przesłuchania powódki C. T.wynikało, że szpital mieścił się w starym, zrujnowanym budynku. Na całym oddziale ginekologicznym znajdowało się kilka sal dla pacjentów, na salach przebywało po kilka osób, na oddziale funkcjonowała jedna łazienka z której często wybijał prysznic, a woda zalewała podłogę. Ściany były brudne, okna nieszczelne, było brudno i wilgotno, w poszczególnych salach nie domykały się drzwi, często pojawiała się robactwo. Na korytarzu oddziału ginekologicznego stał duży pojemnik do którego wrzucano różnego rodzaju odpady, w tym brudną pościel. Z zeznań świadków wynikało ponadto, że personel medyczny nie przestrzegał wszystkich zasad bezpieczeństwa i higieny, zdarzało się, że zastrzyki robione były bez użycia rękawiczek pomimo, że już wówczas obowiązywały procedury nakazujące stosowanie jednorazowych rękawiczek. Przy ustalaniu prawdopodobieństwa miejsca i czasu zakażenia powódki wirusowym zapaleniem wątroby poza przytoczonymi okolicznościami Sąd uwzględnił również opinię biegłego sądowego z zakresu chorób zakaźnych, którą uznał za wiarygodną, bo opartą o zasady wiedzy medycznej. Sąd uznał, że biegła w zasadzie wykluczyła inne drogi zakażenia (w szczególności wizyty u dentysty, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne) wskazując, że tego rodzaju drogi infekcji są znacznie rzadsze niż zakażenia szpitalne. Miejszem natomiast, które biegła wskazała jako możliwe do zakażenia był szpital w którym powódka przeszła zabieg operacyjny w związku ze zwknięciem stawu biodrowego w 1957 r. sąd podkreślił, że ostatecznie po wniesieniu zarzutów do opinii biegła nie była w stanie jednoznacznie stwierdzić, czy bardziej prawdopodobne jest, iż do zakażenia doszło w roku 1998 czy w roku 1957 uzasadniając powyższe tym, że w chwili wykrycia schorzenia choroba była już w stanie przewlekłym. Sąd uznał jednak, iż mając na względzie wszystkie okoliczności sprawy, a to czas okres jaki upłynął od daty zabiegu operacyjnego w 1957 r. do czasu wykrycia choroby, brak jakiegokolwiek dokumentacji medycznej z tamtego okresu, brak dowodów świadczących o warunkach sanitarnych szpitala w którym przeprowadzono zabieg w 1957 roku oraz przy uwzględnieniu znanych Sądowi warunków sanitarnych panujących w Szpitalu w B.zasadnym będzie przyjęcie, iż najbardziej prawdopodobnym miejscem w którym doszło do zakażenia powódki był Szpital w B..

Sąd I instancji, uwzględniając wnioski opinii biegłego sądowego, doszedł ponadto do przekonania, że brak jest aktualnie podstaw do ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość za skutki zakażenia powódki wirusowym zapaleniem wątroby typu (...)Sąd podkreślił, że z treści opinii biegłego wynika, że aktualnie stan zdrowia powódki jest dobry, skutki chorobowe ograniczają się do osłabienia i spowolnienia, nadczynność tarczycy wywołana leczeniem (...) została wyrównana farmakologicznie. Nadto Sąd wskazał, że biegły podał, iż w przypadku zakończenia leczenia (...) może się okazać, że proces postępu choroby zostanie zahamowany, aktualnie powódka w związku z wynikiem badań z lipca 2011 roku ma zaplanowaną kolejną terapię leczenia na styczeń 2012 roku. W ocenie Sądu istnieje zatem duża szansa na to, że proces choroby powódki po zakończeniu leczenia zostanie zahamowany, a w konsekwencji, że żadne negatywne skutki związane z chorobą nie wystąpią w przyszłości. W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że brak było podstaw do uwzględnienia żądania powódki i ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość.

Z wyrokiem tym nie zgodziła się powódka wywodząc apelację, w której zarzuciła rozstrzygnięciu:

1. Niewspółmiernie niskie określenie wysokości zadośćuczynienia stanowiące konsekwencję nieuwzględnienia przez Sąd faktów wskazywanych przez powódkę.

2. Błąd w ustaleniach faktycznych, w oparciu o które Sąd kręgowy przyjął, iż brak jest podstaw do ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za wszelkie dalsze szkody mogące powstać w przyszłości u powódki na skutek wirusowego zapalenia wątroby (WZW) typu (...).

Wskazując na powyższe powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenia na jej rzecz kwoty 100.000 zł z odsetkami od 31 października 2008 r. do dnia zapłaty oraz ustalenia odpowiedzialności pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody (...) za wszelkie dalsze szkody mogące powstać w przyszłości u powódki wskutek choroby.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła również strona pozwana Skarb Państwa - Wojewoda (...). Pozwana zarzuciła rozstrzygnięciu:

1. Naruszenie przepisów prawa materialnego, w szczególności:

a)

a) art. 444 k.c., art. 445 k.c. i art. 80 z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną, w związku z art. 35 b ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej przez ich nieprawidłową wykładnię i błędne zastosowanie, polegające na uznaniu, że w sprawie Skarb Państwa -Wojewoda (...) posiada legitymację bierną i jest zobowiązany do zapłaty zasądzonego zadośćuczynienia, mimo że w okresie gdy powódka przebywała w Zakładzie Opieki Zdrowotnej w B. (dalej: ZOZ w B.), szpital ten był już samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej a więc jednostką posiadającą osobowość prawną i ponoszącą finansową odpowiedzialność za swoje zobowiązania,

b) art. 445 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że istnieje dostatecznie duże prawdopodobieństwo, iż powódka zaraziła się wirusowym zapaleniem wątroby typu (...)(dalej: WZW typu (...)) podczas pobytu w ZOZ w B., mimo że, jak to wynika z akt sprawy i opinii biegłego, powódka była poddawana również w innych placówkach medycznych zabiegom medycznym z naruszeniem ciągłości tkanek, mogącym być przyczyną choroby powódki,

c) art. 445 k.c. poprzez błędną jego wykładnię, wyrażającą się w zasądzeniu tytułem zadośćuczynienia kwoty 50.000 zł, mimo że ze stanu faktycznego, a w szczególności ze stanu zdrowia powódki wynika, iż kwota ta przewyższa wielkość doznanej przez powódkę krzywdy,

d) art. 476 k.c. i art. 481 § 1 k.c. poprzez błędną ich wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, wyrażającą się w zasądzeniu odsetek ustawowych liczonych od dnia 30 października 2008 r. a nie od dnia wyrokowania.

2. Niezgodność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania, w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. przez:

a) nieuwzględnienie stanowiska biegłej, z którego wynika, że nie jest możliwe określenie ani miejsca ani czasu zarażenia powódki i nie wyciągnięcie z tego wniosków o niemożliwości określenia z dostatecznym prawdopodobieństwem gdzie i kiedy doszło do zarażenia powódki WZW typu (...),

b) niezgodne z treścią opinii biegłego podanie w uzasadnieniu, że biegła wykluczyła inne drogi zarażenia niż pobyt powódki w szpitalach w 1957 i 1998 roku,

c) przyjęcie, że do zarażenia powódki doszło w ZOZ w B., mimo że, jak to wynika z akt sprawy, możliwych źródeł zarażenia było więcej, co potwierdza również opinia biegłej,

- d) pominięcie w ustaleniach faktycznych i rozważaniach faktu wynikającego z dopuszczonego dowodu w postaci wydanego przez Sąd Rejonowy (...) „Odpisu poświadczanego Rejestru Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej” a mianowicie, że ZOZ w B. w okresie, gdy przebywała w nim powódka, był odrębną od Skarbu Państwa osobą prawną,
- e) oparcie się wyłącznie na twierdzeniach powódki oraz zeznaniach świadków A. R., J. S. i M. D. dotyczących złego stanu sanitarno-technicznego budynku ZOZ w B., mimo że z zeznań K. M., D. K. i A. J. wynika, że warunki panujące w tej placówce medycznej odpowiadały normom i były dobre,
- f) nieuzasadnione nieuwzględnienie zeznań K. M., D. K. i A. J. , z których wynikało, że warunki panujące w ZOZ w B. odpowiadały normom i były dobre, że przestrzegane w nim były procedury zapewniające bezpieczeństwo pacjentom, oraz że nigdy w tej placówce zdrowia nie doszło do zarażenia pacjenta WZW typu (...),
- g) przyjęcie przez Sąd, niedysponujący wiedzą specjalistyczną na temat źródeł zakażenia WZW typu (...), że okoliczności podnoszone przez powódkę a dotyczące stanu sanitarno-technicznego budynku ZOZ w B. przemawiają za prawdopodobieństwem, że doszło w nim do zarażenia powódki, mimo, że związek między tymi faktami nie znalazł potwierdzenia w opinii biegłego,
- h) nieuzasadnione przyjęcie, że szpitale w latach dziewięćdziesiątych były zaniedbane, a wśród personelu medycznego zdarzało się nieprzestrzeganie podstawowych zasad bezpieczeństwa i wyciągnięcie z tego założenia wniosku, że warunki takie panowały także w ZOZ w B., mimo zeznań K. M. i A. J. , z których wynika, że warunki w szpitalu były dobre i przestrzegano w nim ustalonych procedur, mających na celu zapewnienia bezpieczeństwa pacjentów,
- i) niewyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia.

Wskazując na powyższe strona pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa w stosunku do pozwanego Skarbu Państwa - Wojewody (...) oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Wojewody (...) kosztów postępowania procesowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, z uwzględnieniem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył:

Za trafny uznać należy podniesiony w apelacji zarzut zawarty w punkcie 1, a sprowadzający się do powtórzenia prezentowanego konsekwentnie w toku procesu przez stronę pozwaną zarzutu braku legitymacji biernej po stronie Skarbu Państwa Wojewody (...).

W sprawie było poza sporem, że Zespół Opieki Zdrowotnej w B. od czasu powstania do dnia 20 sierpnia 1998 r. funkcjonował jako jednostka budżetowa Skarbu Państwa a zarządzeniem z dnia 20 sierpnia 1998 r. organ administracji rządowej przekształcił tę placówkę z jednostki budżetowej w samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej posiadający osobowość prawną. Ten zakład opieki zdrowotnej został wpisany do rejestru zakładów opieki zdrowotnej z dniem 10 września 1998 r. Wynika to ze znajdującego się w aktach sprawy odpisu z Rejestru Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej (k. 141 akt).

W takim, niekwestionowanym stanie faktycznym, na pełną akceptację zasługuje prezentowany przez stronę pozwaną pogląd, że Skarb Państwa nie może ponosić odpowiedzialności za zobowiązania innych osób prawnych w tym za zobowiązania Zakładu Opieki Zdrowotnej w B., który od 10 września 1998 r. funkcjonował jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, a powódka była hospitalizowana w tej placówce od 12 do 28 października 1998 r. Nie można zgodzić się z poglądem Sądu I instancji, według którego bez znaczenia jest czy do zdarzenia wyrządzającego szkodę doszło przed przekształceniem jednostki budżetowej Skarbu Państwa w samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, czy też to przekształcenie nastąpiło po takim zdarzeniu. W tym miejscu powołać się można na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 1999 r., III CZP 11/99 (OSN 2000/1/2), w której Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że „samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, powstały z przekształcenia publicznego zakładu opieki zdrowotnej prowadzonego w formie jednostki budżetowej, nie jest obowiązany do naprawienia szkody wyrządzonej

przed dokonaniem przekształcenia przez funkcjonariusza państwowego będącego pracownikiem przekształconego zakładu”. A contrario za szkodę powstałą po takim przekształceniu ponosi odpowiedzialność samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, a nie Skarb Państwa. W uzasadnieniu powołanej wyżej uchwały Sąd Najwyższy wskazał, że w naszym prawie istnieje zasada, według której Skarb Państwa nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania innych osób prawnych, a osoby te, nawet jeśli są to państwowe osoby prawne, nie ponoszą odpowiedzialności za zobowiązania Skarbu Państwa (art. 40 § 1 kc). W wyroku z dnia 9 listopada 2001 r., ICKN561/99, Sąd Najwyższy wskazał, że „1. Do istoty przekształcenia publicznego zakładu opieki zdrowotnej jako jednostki budżetowej w samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej należy to, że nie tylko powstaje nowa osoba prawna, lecz dotychczasowa osoba prawna, tj. Skarb Państwa, nie ulega likwidacji. Istnieje on nadal, a likwidacji uległa tylko jego jednostka organizacyjna, tj. zakład opieki zdrowotnej jako jednostka budżetowa. Jeśli zatem Skarb Państwa istnieje nadal po powstaniu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej jako odrębnej osoby prawnej, to przy braku odmiennych regulacji obowiązuje zasada, według której Skarb Państwa nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania innych osób prawnych, a osoby te, nawet jeśli są to państwowe osoby prawne, nie ponoszą odpowiedzialności za zobowiązania Skarbu Państwa (art. 40 § 1 k.c.). 2. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez pracownika zakładu opieki zdrowotnej – jako funkcjonariusza państwowego przed przekształceniem zakładu – ponosi Skarb Państwa, reprezentowany przez wojewodę.” Z tych poglądów wyrażonych przez Sąd Najwyższy wynika, że zobowiązania związane z działaniem jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa pozostają zobowiązaniami Skarbu Państwa ale tylko wówczas jeśli powstały przed przekształceniem tej jednostki w samodzielny podmiot prawa. Nie ma jednak żadnych podstaw do przyjęcia, że Skarb Państwa miałby odpowiadać za zobowiązania samodzielnego podmiotu prawa gdy te zobowiązania powstały już po przekształceniu. Jeśli zatem w dacie zdarzenia wyrządzającego szkodę tzn. w październiku 1998 roku istniał już samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, to odpowiedzialnością za tę szkodę nie sposób obciążać Skarbu Państwa – Wojewodę (...).

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny uznając za trafny pierwszy z podniesionych w apelacji zarzutów dotyczący braku legitymacji biernej po stronie pozwanej orzekł jak na wstępie. Jednocześnie w takiej sytuacji nie ma potrzeby odnoszenia się do pozostałych zarzutów podniesionych w apelacji strony pozwanej.

Apelacja powódki, kwestionująca wysokość przyznanego jej przez Sąd I instancji zadośćuczynienia z oczywistych przyczyn ulec musiała oddaleniu. Skoro bowiem Sąd Apelacyjny uznał, że brak jest po stronie pozwanej legitymacji biernej nie może odnosić się do wysokości zadośćuczynienia.

Z tych przyczyn orzeczono jak na wstępie (art. 386 § 1, art. 385 kpc).

Orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego uznał Sąd Apelacyjny, że w sprawie zachodzą szczególne okoliczności, o których mowa w art. 102 kpc do nie obciążania powódki kosztami postępowania apelacyjnego. Powódka mogła być subiektywnie przekonana o słuszności swego żądania, które nie zostało uwzględnione wobec niewłaściwie wskazanej strony pozwanej.

bp